

BESLUIT van GS van Utrecht

DATUM	23 oktober 2020	TEAM	Vergunningverlening Natuur en Landschap
ZAAKKENMERK	Z-WNB-RI-REG-2020-1307	REFERENTIE	Servicebureau
NUMMER	82198E6F	DOORKIESNUMMER	030-2583311
UW BRIEF VAN	21 september 2020	FAX	030-2583139
UW NUMMER	-	E-MAILADRES	Servicebureau@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE(N)	- Voorschriften en beperkingen - Kaart plangebied en locatie aangetroffen verblijfplaats - Voorgestelde werkwijze	ONDERWERP	Wnb ontheffing ruimtelijke ingrepen Voormalig zuivelfabriek Eemlandia Bunschoten-Spakenburg

Besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht op de aanvraag van 21 september 2020 van Bureau Bos, namens Heinen & Hopman Beheer BV., om ontheffing in het kader van artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: wet).

I. Besluit

Gelet op het bepaalde in de wet, het Beleidskader Wet natuurbescherming en Verordening Natuur en Landschap hebben wij besloten u ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, eerste, tweede en vierde lid van de wet, voor zover dit betreft het opzettelijk doden, opzettelijk verstoren en het beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de laatvlieger voor de periode tussen de verzenddatum van dit besluit en 22 oktober 2025.

II. Omschrijving van de aanvraag

Uw aanvraag heeft betrekking op de Veenestraat 44 te Bunschoten-Spakenburg. Het projectgebied is gelegen in de bebouwde kom van Bunschoten en betreft de voormalige zuivelfabriek Eemlandia en het omliggende terrein. De initiatiefnemer is voornemens het pand te herontwikkelen tot appartementengebouw. Tevens zal er op het onbebouwde stuk grond naast het gebouw nieuwbouw plaatsvinden. U vraagt ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5 van de wet voor wat betreft de laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) voor de periode van 22 oktober 2020 tot 22 oktober 2025.

III. Procedure

De aanvraag is afgehandeld overeenkomstig het bepaalde in afdeling 4.1.2 van de Algemene wet bestuursrecht. Op 22 oktober 2020 heeft u deze aanvraag aangevuld.

IV. Toetsingskader

De laatvlieger is beschermd ingevolge artikel 3.5 van de wet.

V. Toetsing Ruimtelijke Ingreep**Motivering****Laatvlieger**

De laatvlieger is aangetroffen in het plangebied. Gedurende het onderzoek is een zomerverblijfplaats van twee exemplaren van de laatvlieger vastgesteld bij de dakkapel aan de zuidzijde van het gebouw. Desbetreffende

verblijfplaats wordt beschadigd of vernietigd, en mogelijk wordt de laatvlieger verstoord tijdens de werkzaamheden. Door de verborgen leefwijze van de laatvlieger is, ondanks het zorgvuldig handelen het doden van de laatvlieger niet geheel uit te sluiten. Omdat (vorstvrije) verblijfplaatsen ook als (tijdelijk) winterverblijf voor één of enkele dieren gebruikt kunnen worden, kunnen individuele winterverblijven niet worden uitgesloten. In zijn algemeenheid is over de locatie van de overwintering van de laatvlieger weinig bekend, toch is in het dak geen geschikt overwinteringsklimaat aanwezig. Een spouw is evenmin aanwezig.

Werkzaamheden en (preventieve) maatregelen

Om de negatieve effecten van de werkzaamheden zoveel mogelijk te verzachten worden mitigerende en compenserende maatregelen voorgesteld. Voorafgaand aan de werkzaamheden zijn (blijkens het projectplan), tijdig voldoende tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen voor de laatvlieger geplaatst aan de te behouden schoorsteen binnen het plangebied. De soort staat erom bekend dat hetgeen tot nauwelijks gebruik maakt van (tijdelijke) vleermuiskasten. Omdat onderzochte oplossingen geen voldoende alternatieven bieden, worden toch in de directe omgeving vier vleermuiskasten opgehangen. Dit betreft het type Waveka, 1FTH-Grijs. Deze kasten zijn blijkens het projectplan en de verkopende partij voldoende geschikt voor de laatvlieger. Tevens zijn in februari 2020 al acht grote vleermuiskasten (type Vivara pro VK WS 02) opgehangen aan de te behouden schoorsteen. Deze kasten zijn opgehangen voor eventueel aanwezige gewone dwergvleermuizen, maar zijn volgens de verkopende partij ook geschikt voor de laatvlieger. Het is zeer aannemelijk dat de exemplaren eerder zullen uitwijken naar één of meerdere bestaande alternatieve verblijfplaatsen in de directe omgeving. Er zijn voor de waargenomen exemplaren dus voldoende uitwijkmogelijkheden. Tevens zal het te renoveren/ vernieuwen dak ook weer toegankelijk en geschikt gemaakt worden voor de laatvlieger en overige vleermuissoorten. Gezien het onzeker is of de laatvlieger gebruikt maakt van de kasten, is monitoring noodzakelijk van zowel de tijdelijke als de permanente situatie.

De vastgestelde verblijfplaatsen worden voorafgaand aan de werkzaamheden ongeschikt gemaakt. In de bijlage is een voorschrift opgenomen over de periode waarin dit moet gebeuren, namelijk buiten de meest kwetsbare periode. De tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen blijven lang genoeg gehandhaafd om de gewenningsperiode voor de permanente verblijfplaatsen te overbruggen. De voorgestelde maatregelen zijn in grote lijnen voldoende. In de bijlage zijn extra maatregelen opgenomen om de negatieve effecten van de werkzaamheden verder te verzachten. Ondanks de zorgvuldige werkwijze is echter sprake van het overtreden van verbodsbepalingen uit de wet. Ontheffing is daarom noodzakelijk.

Staat van instandhouding

De laatvlieger is een grote gebouwbewonende vleermuis en komt in Nederland vrij algemeen voor. Het leefgebied van de laatvlieger bestaat uit open tot halfopen landschappen met opgaande elementen zoals bosranden, heggen en lanen. Kraamkolonies bevinden zich vooral in gebouwen. Dergelijke plaatsen komen in Nederland veelvuldig voor waardoor het leefgebied in Nederland in de huidige situatie kan worden beoordeeld als 'gunstig'. De populatiegrootte van de laatvlieger is in 1994 geschat op 30.000 tot 50.000 individuen. Het gevonden aantal hangt echter sterk af van de onderzoeksinspanning. Er zijn nog maar weinig systematisch verzamelde gegevens aanwezig over de populatietrend van de laatvlieger, om hieraan met zekerheid conclusies te verbinden. Vanuit het NEM-meetnet Zoldertellingen zijn waarnemingen bekend van 1996 tot en met 2016. De informatie uit deze tellingen geeft een toename aan van het aantal waargenomen laatvliegers. Ook zijn positieve trends te zien in de tellingen van het NEM-meetnet Vleermuistransecttellingen.

Mogelijk neemt het aanbod van geschikte verblijfplaatsen in de toekomst wel af vanwege de toenemende na-isolatie van gebouwen en het dichten van kieren en gaten in gebouwen. Het toekomstperspectief van de laatvlieger is daarom beoordeeld als 'ongunstig – ontoereikend'. Er is over de populatie van de laatvlieger in de provincie Utrecht onvoldoende bekend (kennislacune), waardoor er geen uitspraken gedaan kunnen worden over de toe- of afname van de populatieomvang in deze provincie (Zoogdiervereniging, 2019). De staat van instandhouding van de laatvlieger is landelijk matig ongunstig.

De lokale staat van instandhouding in Bunschoten-Spakenburg is lastig vast te stellen. De omgeving is uitermate geschikt voor laatvlieger, veel jaren 60-woningen met toegankelijke daken, groenstructuren en agrarische percelen rondom Bunschoten. Tijdens de onderzoeken leken met name uit de aangrenzende, noordelijke wijk diverse exemplaren te komen.

Als gevolg van de werkzaamheden gaat één zomerverblijf van twee laatvliegers verloren. Laatvliegers kunnen gedurende een seizoen verhuizen. Het vermoeden is dan ook dat de exemplaren andere zomerverblijfplaatsen tot hun beschikking heeft. Dit wordt gestaafd door het feit er op andere dagen geen in- of uitvliegende exemplaren zijn waargenomen. Vanwege het beperkte belang van het plangebied voor de lokale populatie (één zomerverblijfplaats van twee individuen), en omdat er voldoende alternatieve locaties aanwezig zijn in de wijk waarin het plangebied aanwezig is en omdat de verblijfplaats na afloop van de werkzaamheden weer toegankelijk

wordt gemaakt en vanwege de getroffen en nog te treffen mitigerende maatregelen, wordt de staat van instandhouding van de laatvlieger niet aangetast.

Belang van de aanvraag

Ten aanzien van de laatvlieger is de ontheffing aangevraagd op grond van het belang genoemd in artikel 3.8, vijfde lid, onder b, aanhef en onder 3, van de wet: "In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten". Hiervoor heet u het volgende aangedragen:

"In een deel van het gebouw is asbest aanwezig. Dit is onderbouwd met een bij de aanvraag toegevoegde asbestrapport). Asbest kan, bij verkeerd handelen of een calamiteit, een gevaar opleveren voor de gezondheid van de gebruikers en de omwonende. Door de herontwikkeling zal het asbest worden verwijderd uit de leefomgeving waardoor dat risico is uitgesloten voor de toekomst.

Ook in verband met de openbare veiligheid is het wenselijk om zo spoedig mogelijk het gebouw te renoveren/verbouwen. In de afgelopen jaren is er meerdere malen ingebroken en zelfs brandgesticht. Het gebouw is op sommige plekken onveilig/gevaarlijk om te lopen. Ongelukken zijn derhalve niet uit te sluiten, ondanks het feit dat het gebouw goed is afgesloten. Er zijn contacten gelegd met BOA's om structureel toezicht te houden. Dit is echter uiteraard geen duurzame oplossing. Dit is onderbouwd met bij de aanvraag toegevoegd document 'Bouwkundig en veiligheid urgentie'.

Zonder herontwikkeling van het gebouw zal het monumentale pand zeer waarschijnlijk in verval raken. Het is een Rijksmonument dat dient te worden behouden met zoveel mogelijk gebruik c.q. te handhaven onderdelen t.a.v. hoge cultuurhistorische waarde. Gezien het feit dat er diverse subsidies zijn verstrekt (Rijksdienst en Parelfonds) voor de herontwikkeling van het pand geeft aan dat o.a. ook het Rijk het maatschappelijke belang van een dergelijk pand in ziet. In het verleden is al gesommeerd om zorg te dragen voor dit monument (zoals bij de aanvraag toegevoegde onderbouwing 'Bouwkundig en veiligheid urgentie').

Door de realisatie van de huurwoningen wordt volgens de gemeente invulling gegeven aan een behoefte aan kleine huurwoningen in Bunschoten (positief effect op economisch en sociaal vlak). In de bij de aanvraag toegevoegde rapportage van het woonbehoefteonderzoek (Stec. Groep, februari 2020) wordt de behoefte aan dergelijke huurwoningen beschreven.

Gelet op de naar voren gebrachte omstandigheden zijn wij van oordeel dat het belang van het project voldoende is onderbouwd en zwaarder mag wegen dan het beschermingsbelang van de soorten zoals vastgelegd is in de wet.

Alternatievenafweging

Als onderbouwing dat er voor het doel geen andere bevredigende oplossingen voor handen is heeft u het volgende aangeleverd:

"Alternatieve locatie

Het uitvoeren van de renovatiewerkzaamheden is locatie gebonden en kan niet op een andere plek worden uitgevoerd." Sloop van het gebouw leidt tot grotere ecologische nadelen dan renovatie, omdat dit met zekerheid een verlies betekent van de zomerverblijfplaats van de laatvlieger.

"Alternatieve werkwijze

Een alternatieve werkwijze is niet aan de orde. Voor vleermuizen worden alle nodige voorzorgsmaatregelen genomen om schade tijdens de uitvoering van de werkzaamheden tot een minimum te beperken. Gekozen wordt voor een voor vleermuizen optimale werkwijze. Renovatie, onder andere het dak, is in onderhavige situatie de enige reële oplossing voor dit gedateerde (monumentale) gebouw. De interne ingrepen worden op een zo vleermuisvriendelijke manier uitgevoerd. Dit houdt onder andere in dat bijvoorbeeld de vloer er niet uitgehakt wordt, maar gesneden/ getild.

Alternatieve mitigerende en compenserende maatregelen zijn onderzocht, waarbij tevens een intensieve omgevingscheck is uitgevoerd naar mogelijke locaties waar tijdelijke en permanente verblijfplaatsen gerealiseerd konden worden. Hieruit is gebleken, dat er geen alternatieve uitwijkmogelijkheden zijn. Daarmee is de voorgeschreven wijze blijkens het projectplan de meest gunstige vleermuisvriendelijke manier. Er zullen geen verstoringe werkzaamheden aan het dakdeel, of de directe omgeving daarvan, plaatsvinden waar de vleermuizen zijn aangetroffen totdat de ontheffing is vergund en de locatie natuurvrij is gemaakt. Dit deel is globaal weergegeven in het rood. Het gaat erom, dat ingrepen eventueel overwinterende exemplaren niet significant verstoren.

Alternatieve planning

De planning is volledig aangepast aan de functies die het plangebied heeft voor vleermuizen. De werkzaamheden vinden plaats in de ecologisch meest gunstige periode. Het hanteren van een andere planning heeft voor de aanwezige soorten geen voordelen."

Gezien het bovenstaande zijn er geen redelijke alternatieven mogelijk die zouden leiden tot een kwalitatief gelijkwaardig resultaat. De alternatievenafweging is hiermee dan ook voldoende onderbouwd.

VI. Conclusie

Gelet op het voorgaande verlenen wij u ontheffing als bedoeld in artikel 3.8, eerste lid, van de wet. Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden, deze treft u aan in de bijlage bij dit besluit.

VII. Bezwaar

U kunt binnen zes weken na de dag waarop deze beschikking op de voorgeschreven wijze is bekendgemaakt en bezwaarschrift bij Gedeputeerde Staten van Utrecht indienen:

- Digitaal: gebruikt u hiervoor het formulier "Bezwaar tegen beslissing provinciaal bestuur met DigiD". Uw DigiD geldt als ondertekening. U vindt het formulier via: www.provincie-utrecht.nl onder loket / klacht, bezwaar of melding doorgeven / bezwaar tegen beslissing provincie;
- Schriftelijk: t.a.v. de secretaris van de Awb- adviescommissie van PS en GS, postbus 80300, 3508 TH Utrecht.

Het bezwaarschrift moet in ieder geval bevatten:

- uw naam en adres;
- de datum;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht (indien mogelijk, onder vermelding van het besluitnummer);
- de reden van bezwaar;
- ondertekening.

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn voor de indiener geen kosten verbonden.

Overigens schort het indienen van een bezwaarschrift de werking van het besluit niet op. Als u niet kunt wachten op de normale behandeling van uw bezwaarschrift, hebt u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank. U moet op dat moment ook al een bezwaarschrift hebben ingediend. Het verzoek om een voorlopige voorziening richt u aan de voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland, Sector bestuursrecht, postbus 16005, 3500 DA Utrecht.

VIII. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op het moment van bekendmaking door uitreiking of verzending aan de aanvrager. Van het besluit wordt mededeling gedaan op de website www.officiële bekendmakingen.nl

IX. Overleg en informatie

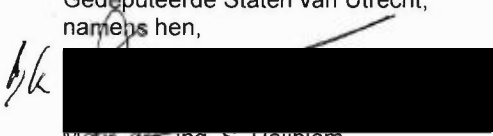
Er kan tevens vergunning of ontheffing nodig zijn op grond van andere wetten of verordeningen. Wij adviseren u zo nodig contact op te nemen met uw gemeente en/of milieudienst, als u dit nog niet heeft gedaan.

Als u vragen heeft over de procedure en de inhoud, kunt u contact opnemen met ons Servicebureau via servicebureau@provincie-utrecht.nl, of op telefoonnummer 030-2583311. Voor meer informatie verwijzen wij u naar onze website www.provincie-utrecht.nl.

X. Verzending

Dit besluit wordt verzonden aan de aanvrager van de ontheffing. Een afschrift van deze ontheffing wordt verzonden aan de Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht (hierna: RUD Utrecht).

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

Mevr. drs. Ing. S. Heijblom
Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Landelijke Leefomgeving

ONTHEFFING

Naar aanleiding van het verzoek van Bureau Bos op 21 september 2020, namens Heinen & Hopman beheer B.V. gelet op 3.8 van de Wet natuurbescherming,

Verlenen Gedeputeerde Staten van provincie Utrecht hierbij aan:

Naam: Heinen & Hopman beheer B.V.

Adres: Ansjovisweg 5

Postcode en woonplaats: 3751 BL Bunschoten - Spakenburg

Ontheffing 82198E6F voor het tijdvak vanaf de verzenddatum van dit besluit tot en met 22 oktober 2025

Van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, eerste, tweede en vierde lid, van de Wet natuurbescherming, voor zover dit betreft het opzettelijk doden, het opzettelijk verstoren en het beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de laatvlieger (*Eptesicus serotinus*). Het gebied waarvoor de ontheffing geldt, betreft het terrein van de voormalige zuivelfabriek Eemlandia, Veenestraat 44 te Bunschoten-Spakenburg (zie bijlage 2).

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soorten en beschreven verboden handelingen verleend.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met het Servicebureau van de provincie Utrecht, Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht of via servicebureau@provincie-utrecht.nl indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift 1 noodzakelijk zijn.
4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.

Voorafgaand aan de werkzaamheden

5. De ontheffinghouder dient een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin minstens de voorschriften uit deze ontheffing. Het werkprotocol dient (aanvullend) de volgende aspecten te omschrijven:
 - a. Omschrijving van het plangebied, inclusief kaart;
 - b. Activiteiten/werkzaamheden die uitgevoerd worden (inclusief planning);
 - c. Maatregelen die getroffen zijn/worden (locatie op kaart en datum/tijd);
 - d. Wie is de begeleidende ecooloog (inclusief contactgegevens);
 - e. Welke activiteiten zijn/worden door de ecooloog begeleid;
 - f. Hoe er wordt/is omgegaan met onverwachte (beschermde) soorten binnen het plangebied.
6. De ontheffinghouder dient, twee weken voorafgaand aan de datum waarop de werkzaamheden zullen aanvangen die invloed hebben op de beschermde soorten, het meldingsformulier 'aanvang werkzaamheden' volledig in te vullen op <https://rudutrecht.formulierenserver.nl/startwerkzaamhedenwnb>. Bij de melding dient het werkprotocol zoals omschreven in voorschrift 5 bijgevoegd te zijn. Indien dit melden twee weken voorafgaand aan de werkzaamheden voor dit specifieke project niet mogelijk is dient in overleg met de RUD Utrecht de startdatum bepaald te worden.

Tijdens de werkzaamheden

7. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
8. Tijdens de werkzaamheden dient een logboek te worden bijgehouden. In het logboek dienen gemaakte ecologische keuzes vastgelegd te worden zoals goedkeuring / vrijgeven door een ecooloog, afwijkingen van het ecologisch werkprotocol en gekozen mitigerende maatregelen en de locatie daarvan. In het logboek worden in ieder geval de relevante resultaten van de uitgevoerde handelingen, omschreven in de voorschriften 9 tot en met 11, geregistreerd.

9. De maatregelen, genoemd in hoofdstuk 8 van het projectplan van Bureau Bos, alsmede dienen te worden opgevolgd.
10. Om het doden van exemplaren zoveel mogelijk te voorkomen dienen de woningen voorafgaande aan de werkzaamheden ongeschikt gemaakt te worden door het plaatsen van 'exclusion flaps' in de periode tussen 15 augustus en 31 oktober 2020. Indien de klimatologische omstandigheden dat toelaten kan, dan bij uitzondering het ongeschikt maken ook plaatsvinden tot en met de eerste week van november. Het afplakken van de verblijfplaatsen mag enkel worden uitgevoerd wanneer de avondtemperaturen voor een aantal dagen aaneengesloten minimaal 10°C zijn. Na het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen dient drie dagen na het afplakken gecontroleerd te worden of in de ongeschikt gemaakte verblijfplaatsen nog vleermuizen aanwezig zijn. Dit dient uitgevoerd te worden door een deskundig ecooloog op het gebied van vleermuizen.
11. Als blijkt dat er toch nog vleermuizen in het gebouw aanwezig zijn dient gekeken te worden op welke plaatsen het gebouw niet goed dicht is gezet met de exclusion flaps. Na het goed dichtzetten geldt wederom bovenstaande voorschrift 10.
12. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend. Deze dient in ieder geval bij de start van de werkzaamheden aanwezig te zijn op de planlocatie.
13. Er dient monitoring plaats te vinden op de functionaliteit van de te realiseren alternatieve tijdelijke en permanente zomerverblijfplaats. De monitoring dient uitgevoerd te worden volgens het vastgestelde vleermuisprotocol en dient minimaal toe te zien op gebruik maken van de aangeboden alternatieven door vleermuizen, en zo ja, met welke aantallen van de soort ervan gebruik wordt gemaakt.
14. De monitoring dient te starten in het eerstvolgende seizoen na realisatie van de permanente verblijfplaatsen en dient twee jaar later nogmaals uitgevoerd te worden.
15. De rapportage over de monitoring dient uiterlijk 31 december van het jaar waarin de monitoring is uitgevoerd ter beoordeling voorgelegd te worden aan de provincie Utrecht.
16. Indien blijkt dat de genomen maatregelen niet de gewenste effecten hebben gehad, kan de provincie Utrecht (al dan niet in overleg met de ontheffinghouder) extra maatregelen opleggen. De monitoring kan gestaakt worden, zodra duidelijk is dat de permanente verblijfplaatsen in gebruik zijn door de laatvlieger.
17. De tijdelijke voorzieningen mogen pas worden verwijderd een half jaar nadat de permanente voorzieningen zijn aangeboden en alleen als er geen vleermuizen in aanwezig zijn.

Na afloop van de werkzaamheden

18. Na afronding van de werkzaamheden dient de ontheffinghouder het meldingsformulier 'einde werkzaamheden' volledig in te vullen op <https://rudutrecht.formulierenserver.nl/eindwerkzaamhedenwnb>. Het logboek zoals omschreven bij voorschrift 8 dient bijgevoegd te worden.

Deze ontheffing kan, conform artikel 5.4 van de wet, worden ingetrokken, indien blijkt dat de ontheffinghouder zich niet houdt aan de voorschriften.

Contactgegevens

Aanspreekpunt in het kader van deze ontheffing en de daaruit voortvloeiende voorschriften is het Servicebureau van de provincie Utrecht, Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht, bereikbaar op telefoonnummer 030 – 258 33 11 of e-mailadres servicebureau@provincie-utrecht.nl.

Bijlage 2: kaart planlocatie en aangetroffen verblijfplaats

Afbeelding 1: Situering plangebied (bron: google maps).

Locatie zomerverblijfplaats laatvliegers.

8 MAATREGELEN

8.1 Maatregelen

Er dienen alleen mitigerende maatregelen genomen te worden voor het te vernietigen zomerverblijf van de Laatvlieger. Overige verblijfplaatsen van vleermuizen en het functionele leefgebied zal niet significant worden aangetast.

Hierna worden de noodzakelijke maatregelen beschreven die genomen worden voorafgaand aan en/of tijdens de werkzaamheden. Eveneens wordt weergegeven welke noodzakelijke maatregelen genomen worden om het gebouw dezelfde functies te kunnen laten vervullen voor de Laatvlieger als in de huidige situatie het geval is.

Voor Laatvlieger is geen Kennisdocument beschikbaar, daar voldoende kennis over de soort en zijn verblijfplaatsen ontbreekt.

Algemeen

- Er wordt een ecologisch werkprotocol opgesteld waarin alle te nemen maatregelen worden vastgelegd. Dit ecologisch werkprotocol is op de locatie aanwezig en onder alle betrokken partijen bekend. Werkzaamheden worden aantoonbaar conform dit protocol uitgevoerd;
- De werkzaamheden worden begeleid door een gekwalificeerde ecologisch toezichthouder met kennis op het gebied van de Laatvlieger;
- Afwijking van het protocol is alleen mogelijk na overleg met de ecologisch toezichthouder;
- Bij het onverwacht aantreffen van beschermde soorten, dit geldt met name voor vleermuizen, worden de betreffende werkzaamheden direct gestaakt en wordt direct contact gezocht met de ecologisch toezichthouder (of uitvoerder). Vervolgens wordt in overleg bepaald hoe de werkzaamheden op een zorgvuldige wijze binnen de kaders van de Wet natuurbescherming kunnen worden uitgevoerd.

Uitvoering

Bij de planning van de voorgenomen ingrepen wordt rekening gehouden met de seizoensactiviteit van de aanwezige soorten om zo verstoring in de meest kwetsbare periode te voorkomen. De exacte periode zal door een soortenskundige moeten worden bepaald, de weersomstandigheden spelen een grote rol in het bepalen van de geschikte periode. De Laatvlieger gebruikt de locatie als zomerverblijf. Andere verblijfplaatsen zijn niet aangetroffen. De verwachting is dat eventueel een exemplaar in de winter, bij zachte weersomstandigheden, aanwezig kan zijn.

- Voorafgaand aan de renovatiewerkzaamheden worden de openingen in het dak ongeschikt gemaakt voor vleermuizen (het exacte moment van ongeschikt maken hangt af van de weersomstandigheden). Dit betekent dat de in- en uitvliegplekken worden dichtgemaakt met uitzonderingen van enkele locaties waar zogenaamde exclusionflaps zullen worden aangebracht.
- Het doel van een dergelijke flap of koker is dat een vleermuis wel naar buiten kan, maar niet meer terug kan komen in het dak en daarmee gedwongen wordt om een andere locatie te zoeken.
- Indien mogelijk kan ook de locatie ongeschikt gemaakt worden door het verwijderen van dakpannen. De exacte uitvliegplek is niet bekend. Het ongeschikt maken betreft maatwerk en zal ter plaatse moeten worden bepaald.

- Kort voorafgaande aan de daadwerkelijke ingrepen wordt een uitvliegcheck uitgevoerd om vast te stellen of en waar zich nog vleermuizen ophouden. Dit gebeurt met behulp van een batdetector en een warmtebeeldcamera. De check vindt 's avonds plaats. De ter zake kundige ecooloog bepaalt aan de hand van de weersomstandigheden en de uitvoeringsperiode wanneer de check plaatsvindt. Indien vleermuizen worden aangetroffen wordt in overleg met de ter zake kundige ecooloog bepaald waar en welke maatregelen moeten worden genomen om de dieren met zachte hand te 'dwingen' te vertrekken.

Vervangende verblijfplaatsen

Laatvlieger

Er zijn nog maar beperkt kant en klare maatregelen te nemen om het te vernietigen zomerverblijf van de Laatvlieger te mitigeren. Deze maatregelen worden ook nog gemonitord op functionaliteit.

Ondanks het feit dat er weinig bekend is over Laatvliegers die gebruik maken van vleermuiskasten worden er in september 2020 4 grote vleermuiskasten opgehangen aan scholen in de directe omgeving (binnen een straal van 200 meter). Volgens de leverancier zijn deze kasten ook geschikt voor Laatvlieger. Het betreffen houtbetonnen vleermuiskasten van het type 1ftH-grijs Vleermuizenkast van de firma Waveka. Deze kasten zijn gemaakt van 100% WoodStone.

Afbeelding 2: Locatie scholen en kasten tijdelijke mitigatie.

Zoals gezegd zijn er ookal 8 grote Vivarapro kasten opgehangen op de locatie zelf.

Foto: 8 grote vleermuiskasten aan de te behouden schoorsteen. De andere exemplaren hangen aan de andere zijde.

Een permanente oplossing is om soortgelijke verblijfplaatsen als in de huidige situatie te creëren in het te renoveren dak.

De exacte toepassing moet nog worden uitgewerkt op basis van de daadwerkelijke toekomstige situatie. Dit zal in een op te stellen werkprotocol worden weergegeven.

Er zal naar worden gestreefd om voor de aantasting van de laatvliegerverblijfplaats al 2 vervangende verblijfplaatsen gerealiseerd te hebben in de "vleermuisvrije" dakvlakken. Op deze manier hebben de exemplaren op elk moment verblijfplaatsen tot hun beschikking.

- Op vier dakvlakken van het gebouw zullen ruwe platen worden aangebracht op het isolatiemateriaal. Het ruwe materiaal zal niet bestaan uit vezels waarachter de nageltjes van vleermuizen kunnen blijven haken.
- Er zal een gelijke ruimte tussen de dakpannen en het beschot worden gecreëerd als in de huidige situatie.
- Er zullen diverse openingen (in- en uitvliegplekken), soortgelijk of beter als in de huidige situatie, worden gecreëerd.
- Er wordt voor gezorgd dat vleermuizen het gehele dakvlak kunnen doorkruipen, ook naar de andere zijde van het dak.
- Er zullen twee speciaal te ontwerpen kast voor de Laatvlieger (indien mogelijk) worden ingebouwd. De kasten worden van ruw materiaal gemaakt of opgeruwd en er zullen uitwerpselen, indien te verkrijgen in het huidige dak, worden geplaatst in de kast.
- In bijlage 2 van dit projectplan worden enkele afbeeldingen weergegeven, onder andere van een situatie aan de Laarmanskamp te Schalkhaar (onthefing verleend: provincie Overijssel. Kenmerk 2020/0193734).

Afbeelding 3: (referentie project Laarmanskamp te Schalkhaar) Locatie te plaatsen ruw materiaal (rood kader), de te plaatsen kast (blauw vlak), openingen die toegang bieden naar dakvlak (gele stippen).

8.2 Locatie maatregel

De tijdelijke grote vleermuiskasten worden/ zijn binnen een straal van 0 tot 200 meter aangebracht. De permanente maatregelen worden op nagenoeg dezelfde locaties aangebracht waar ze zich in de huidige situatie bevinden. Er zal naar worden gestreefd om voor de aantasting van de verblijfplaats al 2 vervangende verblijfplaatsen gerealiseerd te hebben in de dakvlakken die vleermuisvrij zijn.

In de situatie hieronder wordt een voorstel gedaan voor de permanente verblijven. De blauwe vlakken dienen dan gerealiseerd te zijn voordat het daadwerkelijke Laatvliegerverblijf wordt aangetast. De rode vlakken zijn de locaties die gerealiseerd kunnen worden wanneer dat dakdeel aangepakt wordt. De locaties zijn indicatief en kunnen nog verplaats worden. In een nog op te stellen werkprotocol zullen de verblijven en de locaties ervan verder uitgewerkt worden.

8.3 Doel maatregel

Het doel van de maatregelen is om zorgvuldig te handelen en de functionaliteit van het leefgebied van de aanwezige Laatvlieger te waarborgen.

8.4 Effectiviteit maatregel

Laatvlieger

Voor Laatvlieger is geen Kennisdocument opgesteld omdat er een groot hiaat is in de ecologische kennis van deze soort. Het lijkt er echter op dat deze soort niet of slechts sporadisch gebruik maakt van vleermuiskasten. Derhalve wordt getracht de oorspronkelijke situatie zoveel mogelijk terug te creëren in de nieuwe situatie, waarbij het belangrijk lijkt te zijn dat de nieuwe verblijfplaatsen, evenals de invliegopeningen, zoveel mogelijk op de oorspronkelijke locatie worden aangebracht. In onderhavige situatie worden dan ook twee speciale kasten voor de soort ingebouwd in het dak. De effectiviteit van een dergelijke kast is bij EcoTierra-ecologisch adviesbureau niet bekend, maar wordt gezien als een poging om een geschikte, warme locatie te creëren voor deze warmte minnende soort. Mogelijk gaat de kast ook gebruikt worden door andere soorten.

8.5 Afhankelijk

De initiatiefnemer is niet afhankelijk van derden. Het te renoveren gebouw is eigendom van de initiatiefnemers.

8.6 Uitvoering maatregel: monitoren

De werkzaamheden worden uitgevoerd volgens een ecologisch werkprotocol waarin de voorwaarden uit de ontheffing zijn opgenomen. De werkzaamheden vinden plaats onder begeleiding van een ter zake kundige. De verwachting is dat de provincie als voorwaarde zal stellen dat de Laatvliegerverblijven de komende jaren gemonitord zullen moeten worden. Dit lijkt ons een goede maatregel om de effectiviteit van dergelijke nieuwe maatregelen te toetsen.